

PETROZSÉNY és VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI és VEGYES TARTALMU HETILAP. — MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

A lap előfizetési ára:

Egy negyedévre	2 kor.
Fél évre	4 "
Egész évre	8 "
Egyes szám ára	20 fill.

Felolós szerkesztő:
ZÁDORY KÁROLY.
Lapkiadótulajdonos:
FIGULI ANTAL.

A lap szerelmi részét illető közlemények a »Petrozsény és Vidéke« szerkesztőségéhez; az előfizetések pedig a Kiadóhivatalhoz küldendők.

Hirdetések, valamint nyilvántartási közlemények árszabály szerint számítatnak.

Nemzeti ünnep.

Hadurimádó őseinket az Urnak ezredik esztendejében Vajk fejedelem iktatta az európai nemzetek közé azzal, hogy a keresztény hitre tért s magát királylyá koronáztatta.

A magyaroknak első királya a kereszténységben István nevet vett fel s tevékeny részt vett a keresztény vallás és erkölcsök terjesztésében, amiért a római pápától az apostoli címet nyerte s később szentté avatott.

Ezt a földet, melyet pogány őseink karddal és vérrel szereztek, István király a fejére hintett vízzel, a keresztység felvételével s a kor szelleméhez alkalmazkodó kormányzói bölcseséggel biztosította.

A nemzet szabadságának, függetlenségének biztosítására a nyugoti államok politikai szervezetének — a magyar nép viszonyai és sajátosságaihoz idomított mintájára — szervezte az országot. A magyar nemzet minden jóra való intézményt az ő korára visz vissza. Alkotmánya nem egy napon született s nem oly törvényhozóműködés eredménye, melynek célja az lett volna, hogy a régi állapotokat minden irányban teljesen felforgassa. A modern eszméket átültette miket a nemzeti élet fejlesztett ki. És éppen

ebben nyilvánul államalkotó és fentartó bölcsesége. Több intézkedés azonban határozottan az övé és pedig: hogy a magyar monarchiának megadta a külső keresztény, frank formáját; hogy szervezte a vármegyéket; hogy gondoskodott a királyi és magántulajdont képező földbirtok oltalmazásáról; reformálta a honvédelmet s hittérítőket és népnevelőket hozott az országba. Minden intézkedését a szelidség, bölcs előrelátás s népének boldogságára irányuló törekvés jellemzi.

Az ő példaadása, az ő irányjelölése, az ő intézkedése világító szövétnekként átragyog időn s enyészeten.

Az ő emlékét ünnepli augusztus 20-án a kárpátoktól Adriáig minden igaz szív, melyben a kegyelet és hála nemes érzete él. Nélküle nem volna Magyarország, elsőpörte volna a földszínéről az a számtalan vészivatar, amely adáz ostromlással tombolt felettünk; de a nemzet lelkébe általa plántált hit és nemzeti öntudat erején megtört a vihar elsimult a vész.

A magyarnemzetnek erénye volt mindig, hogy nagyjaink érdemei iránt hódolattal, elismeréssel adózott. A nagyok között a legnagyobb, a dicsők között a legdicsőbb az apostoli első szent király volt, kihez a zsoltáros mint a »magyarok tündöklő csillagá«-hoz fohászkodik.

Augusztus 20-ikát szenteljük az ő emlékezetének!

Törvényjavaslat a vizierők hasznosításáról.

Amióta a villamos áramot 100 kilométert jóval meghaladó távolságra vagyunk képesek nagyobb veszteségek nélkül elvezetni: azóta a vizierőknek értéke óriásilag emelkedett. — Különösen nagy fontossága van a vizierőknek hazánkban, ahol az ipar fejlődésének még első korszakát éljük.

A vizierőknek ezen nagy fontosságát a magyar kormány már másfél évtizeddel ezelőtt felismerte, midőn azoknak felvételét a földművelésügyi miniszterium a vizrajzi osztállyal megkezdte és immár az ide vonatkozó adatok évek óta állanak a nagyközönségnek is rendelkezésére.

Az általános ipari vizrajzi felvétel kerekaszámában 1,700.000 lóerőt fedezett fel erősebb vízfolyásaink kihasználására alkalmasnak ítélt szakaszain.

Midőn ilyképpen az országnak éme óriási kincse meg volt állapítva: a következő lépésnek oda kellett irányulnia, hogy annak felhasználása elé a lehető legkevesebb jogi és adminisztratív akadály gördíttessék. Darányi Ignác földművelésügyi miniszter az ide vágó törvényjavaslatot elkészítette s összes illetékes tényezőkkel letárgyalta. Ha a politikai zavarok közbe nem jönnek, e javaslat ma már a törvényhozás előtt fekszik.

Habár ezen a vizijogi törvény kiegészítéséről és módosításáról szóló törvényjavaslat első sorban a vizierők hasznosítását célozza, több oly intézkedést is foglal magában, melyek közgazdasági és közegészségügyi szempontokból is felette fontosak.

„PETROZSÉNY és VIDÉKE” TÁRCAJA.

Nyári délután!

Elmereng a lelkem patak mormolásán,
Szivemben dal fakad. Oly szép e délután!
Lombos akác alatt ülök a zöld fűben,
Kis madárka dalol a fa tetejében.

Oly bájló, oly kedves hangos csicsérgése,
Fájdalomtelt szivem öröme gyul tőle.
Tisztán ragyog a nap, áldást hint sugára,
A zöldelő fűre s a kis virágokra.

Felettem derűlten, tisztán kéklük az ég.
Hogyha rátekintek, a lelkem vágytól ég.
Kéllemes árnyékot ad a fa zöld lombja,
Gyöngéd, bűvös szellő arcomat simítja.

Álomba ringatja lelkem e fuvalom,
S egyszer csak úgy érzem, hogy rólad álmodom.
Oly édes álmodni rólad, itt e zöldbe,
Csak e délutánnak soh' se lenne vége.

Pietsch Melánia.

Ó voltak álmaim.

Ó voltak álmaim
— Sok színes álmodás —
De szűk szobám falán
Megtört a látomás,

Lehullt a vágyözhöz ...
... S helyébe egyre jön
Sok ébren álmodás.

Most vannak álmaim
— Sok ébren álmodás —
Nem égre felverő,
Nem pompázó, csodás,
Nem színözönbe fult,
Nem kéjtől ittasult:
Csak ébren álmodás.

Kérdések.

A nagy kenyér-folyó, a zavargó vízű
Zugva siet tova ...
Ki tudja azt merre, hova?

Ring rajta a csónak, a törekeny sajka.
Benne ember: élet
Alámerül ... és mivé lett?

Csak rohan a folyó, medrét jobban ássa.
Vize egyre nő ... nő ...
Kajánul, mint int a jövő?

Széphálmly Vince.

Fizetéskor.

Csak mi értjük ennek a szónak a jelentőségét, itt, ebben a kis Amerikában: »Fizetés«-kor ünnep van Petrozsényben, az egész Zsilvölgyben. Ekkor van az igazi zsbongó élet. Ekkor van az általános munkaszünet, melynek megtartására nincs se törvény, se szabályrendelet. Mégis megtartja mindenki; munkaadó és munkás, gazda és cseléd egyaránt.

A bányamunkásoknak minden hó 15-én, vagy, ha ez köznapra esik, az ezt követő vasárnap fizetik ki az előző havi keresményüket. Ezt a napot érti itt mindenki akkor, midőn a »Fizetés«-ről van szó. Eseményt jelentő nagy szó ez. Több mint félmillió, vagy egymillió korona megy itt ezen az egy napon kisemberek kezébe s onnan az üzletekbe, kereskedésekbe, piacra, meg italmérésekbe. Ez a pénzforgás az emberek forrongását vonja maga után. Ezért hemzseg a sokadalom mindenütt.

Petrozsény képe ilyenkor érdekes, megfigyelésre érdemes. Sürgés, forgás mindenütt.

Kora reggeltől délelőtti 10 óráig a piacon és kereskedésekben ember-ember hátán. Az apa karján viszi, vagy kezénfogva vezeti kis gyermekét. Új ruhát vesz neki a boltban, kardot, puskát, csákót, vagy hajas babát a bazároknak. A piacon rendszerint minden elkel. Ilyenkor semmi se drága.

Bevásárlás után beülnek a vendéglőkbe, sörmérésekbe. Az asszonyok haza mennek sütni, főzni délre, a férfiak csak ebédelni mennek s azután sétálnak családdal s beülnek az italmérésekbe.

Reggelizés előtt fél pohár

SCHMIDTHAUER=féle

Használata valódi áldás gyomorbetegségeknak és székszorulásban szenvedőknek.

Igmándi

keserűvíz

Az elrontott gyomrot
2—3 óra alatt teljesen
= rendbe hozza. =
Kis üveg ... 40 fill.
Nagy üveg ... 60 fill.

14-52

Nevezetesen az ártézi kutak forrására nézve, ne hogy a meglevők vízhozománya veszélyeztessék — megfelelő óvintézkedést statuál.

A városi és községi vízvezetékek vízfőre vagyis vízgyűjtő helyeire védőterületet állapít meg.

Lehetővé teszi, hogy ipari, mezőgazdasági és közlekedési vállalatok maguk számára kikötő helyeket szerezzenek.

Mivel hazai viszonyaink között a vizezők értékesítésének egyik főfeltételét képezi, hogy szélsőségre hajló klimatikus viszonyaink közepette nedves évszak tulságos csapadék mennyisége felfogható és visszatartható legyen a száraz évszakok számára: azért messze menő kedvezmények vannak a törvényjavaslatban biztosítva a víztárolók, a nagy modern vízgyűjtő medencék, úgynevezett völgyzárak részére.

A víztárolás, vagyis inkább a mesterséges tógazdaság hazánkban már közel ezer éves multtal dicsekedhetik és több helyütt a hal gazdaság és őrlő ipar, sőt a bányászat és erdészet ilyen mesterséges víztárolásokra támaszkodik. Azonban a modern vízgazdaságba beillő ily építményeknek eddigelé még hiájával vagyunk.

A völgyzárak költsége egy köbméter víztömegről tíz fillér és egy korona között változik. Mennyivel nagyobb a tárolt víz mennyiség, rendszerint annál olcsóbb egy köbméternek a tárolása. A költségeken kívül nagy nehézség mutatkozik abban is, hogy rendkívül nehéz a célra megfelelő területeket találni és a magán tulajdon az ily területeken rendszerint utban áll. A javaslat szerint a hatóságok rendelkezés alatt álló vizeken legalább is átlag száz lóerőt, szabad rendelkezés alatt álló vizeken pedig legalább is átlag ezer lóerőt kifejtő vizerőművekre és víztárolók céljaira *kisajátításnak van helye*. Az engedélyesnek kötelezettséget kell vállalnia arra, hogy az üzeménél nélkülözhetetlen áramot a hatóságok által megállapítandó áron fogja másoknak, első sorban pedig városoknak és községeknek rendelkezésére bocsátani.

A magyarországi vízierők kihasználása már is élénken foglalkoztatja úgy a belföldi, mint a külföldi vállalkozó köröket, a kétségtelen, hogy a javaslat törvényerőre emelkedése után a vízi erők kihasználása terén élénk tevékenység fog megindulni.

KÜLÖNFÉLÉK:

— **Öfelsége I. Ferencz József** apostoli magyar király születésének 79-ik évfordulója alkalmából szerdán, f. hó 18-án hálaadó istentisztelet lesz Petrozsényben az összes hitfelekezetek templomaiban. Az uralkodó iránti loyális érzület kifejezésül mint évenként, ezuttal is előző este a lakosság kivágítja s zászlókkal díszíti házait, a hatóságok, egyesületek testületileg jelennek meg az ünnepi istentiszteleten.

Nagy a tolongás a piactéren a körhintánál, a gyorsfényképezésnél a Diorámában. Különösen a »Mozi« körül. Az »Uránia« délután 3 órától éjjeli 11 óráig zsufoltság tömve van. Nehány pernyi szünet után újra kezdik a mozgófénykép mutatványokat. Hatszor, hétszer lejátsszák a programot. Nagyon sokan 4—5-ször végig nézik. A vásznon mozgó néma alakoknak mintegy a szájukba adják a szót. A komikus jeleneteken kacagnak, tapsolnak. Hangosan szíjják az intrikusokat s a nők könyeznek a megindító drámai jeleneteken. Tapsolják a szereplőket s kiabálják: »hogyan volt, hogy volt!« Némelyek bőszenkednek is, hogy az alakok nem reagálnak a tetszés nyilvánításra s nem lépnek ki megköszönni az ovációt.

A földiek összekerülnek s poharazás mellett elbeszélgetnek az otthonvalókról. Egyik is másik is elmondja, hogy hazulról kitől, mikor kapott levelet. Mit írnak a Székelyföldről, a Tisza-mentéről. Milyen rolt a termés?, ki halt meg az otthon hagyottak közül?

- Hát meghót az öregszüléd?
- Mőg am! Addig else temették.
- Elhiszöm, pedig még élhetett volna.
- Az am, csak 86 esztendő volt.
- Ugyan-ugye-e? No, az Isten nyugosztajja!

— **István király napja**, augusztus hó 20-ika törvénybe iktatott országos ünnepe a magyarnemzetnek. Szünetel az ipari és mezői munka, zászlódszít ől az egész ország s buzgó imádsággal áldoznak a hazaszerető lelkek a népek Istenének, hogy annyi vész és veszély között: »él nemzet e hazán«. Petrozsényben is a szokásos kegyelettel üljük meg a nemzeti ünnepet.

— **Eljegyzés.** Feldmann József fiatal ékszerész és aranyműves eljegyezte Petrozsényben Junger Micitz, Junger Samu kedves fogadott leányát.

— **A petrozsényi kath. nőegylet** f. hó 12-én délután 4 órakor tartotta évi rendes közgyűlését, özv. Maderspach Viktorné elnöklete alatt, a tagok élénk részvételével. Az elnöki szívélyes üdvözlés után Babics József titkár olvasta föl a múlt közgyűlés jegyzőkönyvét, amely egyhangú helyeslés után nyomban hitelesítették. Utána özv. Kendreyné pénztáros számolt be a nőegylet anyagi állapotáról. Örömmel vette tudomásul a közgyűlés, miszerint a múlt évben 1075 korona 15 fillér volt a bevétel, ebből jótékony célra s folyó szükségekre fordított 592 korona 60 fillér, pénztári maradvány tehát 484 kor. 55 fillér. A közgyűlés elismeréssel mentette föl a pénztárost és ellenőroket a számadás alól. Ezután Buday János egyleti igazgató tette meg évi jelentését. Mindenekelőtt rámutatott a nőegylet szükségességre, mint amelynek a különböző romboló áramlatok között magasztos, a közös érdekbe álló célja és missioja van. Kifejtette, hogy a nőegylet ámbár a kezdet kezdetén állott, máris dicsérete módon járult alapszabályszerinti céljának előmozdításához. A tagokat a jó ügy melletti kitartásra buzdította, a választm. tagoknak pedig szívesen vállalt és szívesen betöltött tisztségek lelkiismeretes betöltéséért köszönetet mondott. Több praktikus indítvány elfogadása után a közgyűlés lelkes hangulatban véget ért.

— **Vásártartás engedélyezése.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter megengedte, hogy a Hunyadvármegye területéhez tartozó Hátszeg r.-t. városban a már meglevő heti- és országos vásárokon kívül még minden évben görög keleti naptár szerint a Virágvasárnapot megelőző szombaton és kisaszonny napján országos kirakodó és állatvásár, az ezen napokat megelőző szünnap előtt két napon át sertés-, ló- és szarvasmarhavásár, végül ezt megelőzőleg két napon át juhvásár tartassék.

— **A petrozsényi kereskedő ifjak bálján** még felülízetett N. N. 2 koronát. Ugy a felülízetőknek, mint az anyagi siker előmozdítóknak ez uton mond nyilvános köszönetet a Rendenzöbizottság.

— **A petrozsényi önkéntes tűzoltó egyesület** folyó évi augusztus hó 20-án (Szt. István kir. napján) saját szertára javára Baumerth Károly m. kir. főbánya-

Aztán egyik is, másik is ügyes-bajos dolgával hozakodik elő.

— No, nem hiába, hogy góbé az az én szomszéd-asszonyom, de ravasz egy perszóna is. Aztán a nyelve? No, attól mentsem meg az Isten minden anyá magzatját. Akit az elkezd szapulni, arról lemossa még a keresztvizet is. Nem hiába, hogy ő maga olyan pogányhiú.

— Hát csak nincs is párja a Csikországi népnek. — Nem mindegyik. Az én szomszédasszonyom odavalósi, de rosszabb a hátramenésnél. A multkor is, galambom, mit csinált

— Ugyan hagyjátok el már, — szolt közbe egy deresedő székelyatyafi: — Némelyik asszony mind egyforma

Fizetésekor kerülnek össze az ismerősök, a földiek. Ekor aztán ilyképpen kibeszélgetik magukat az asszonyok.

A fiatalok is rendszerint »Fizetés«-kor jönnek össze. Erre a napra kimenője van a szolgálóknak, szakácsnéknak, szobaleányoknak.

Mindegyik ünneplőbe öltözve sétál a Kossuth Lajos-utcán. Ez a találkozási hely. A székely s román lányokat és legényeket, rendszerint fel lehet ismerni a ruházatukról. Ugy öltözködnek, mint szülőföldjükön. Mint földiek között nagyon gyorsan megy az ismerkedés is. Egy

tanácsos, Róth Flóris bányatársulati bányaigazgató és Janza Vazul járási főszolgabíró védnöksége alatt a Wagner-szálloda összes termeiben és kerthelyiségeiben congettivel és nagy tűzijátékkal egybekötött nyári mulatságot rendez. Belépődíj: személyenként 2 kor., család-jegy (3 személyig) 4 kor. Kezdeté délután fél 5 órakor. Felülízetést köszönettel vesznek és hirlapilag nyugtáznak. A meghívók szétküldettek. A rendezőség felkéri a szíves érdeklődőket, hogy amennyiben tévedésből meghívó nem kaptak, de arra igény tartanak, szíveskedjenek ez a rendezőségnek tudomására hozni.

— **A nemzetiségi igazgatóságok ellensúlyozásáról.** A közoktatásügyi miniszter szigorú rendeletet adott tanügyi hatóságokhoz ama veszedelmes, magyarellenes propaganda dögében, melyet a bukaresti tanárok szervezett ligája indított. A liga ugyanis a magyarországi iskolák tanulói számára szüneti tanfolyamokat hirdet, melyeknek prospektusaival elárasztotta az ifjuságot, az mondván, hogy a magyarok meghamisítják a történelmet s kiirtják a román ifjakból a nemzetük és hazájuk iránt való szeretet csiráit. A tanfolyamokat ingyeneseknek hirdetik, sőt ösztöndíjjal is csábítják rá az ifjuságot. A diákok egyenként is kaptak meghívót, az internátusokat pedig felhívták, hogy közöljék a legjobb tanulóik nevét, hogy a liga költségén vigyék őket Bukarestbe. — Hogy ennek a konkolyhintésnek eredménye ne legyen Apponyi gróf az oláhinnáziumok és középiskolák igazgatóinak meghagyta, ügyeljenek arra, hogy az ifjuság a dákóromán propaganda kezébe ne kerüljön; egyszersmind tudomására hozta az intézetek vezetőinek, hogy amely diák ezeken a bukaresti tanfolyamokon részt vesz valamennyi magyar iskolából ki fogják tiltani.

— **A börtörvény népies ismertetése.** Darány Ignác földmívelésügyi miniszter ismét egy hasznos kis könyvecskével szaporította a földmívelésügyi miniszterium népszerű kiadványainak számát. A földmívelésügyi miniszter ugyanis az új kortörvényt kérdés és felelet alakjában dolgoztatta át és kinyomatta. A könyvecske, melynek címe »Az új börtörvény kis hátéja«, könnyen megérthető stílusban ismerteti a börtörvénynek s a börtörvény végrehajtására vonatkozó rendeleteknek mindama rendelkezését, amelyek a szőlősgazdák, valamint a boradás-vételével foglalkozókat érdekli. Ára 20 fillér, lelkészek, községi jegyzők, tanítók, valamint kis szőlősgazdák azonban, ha azt egyszerű levélben, vagy levelezőlapon a földmívelésügyi miniszterium könyvtárától kéri, ingyen kaphatják meg.

— **A pálinkázás vége.** Lupény községben Nikodém György és Jován János bányamunkások igen jó cimborák voltak. Egy bányában dolgozott mind a kettő s minthogy Jován nőtlen, Nikodém pedig házass-

ideig járkálnak az utcán fel-alá, aztán betérnek valamely mulatóhelyre. Leginkább a »Mozi« karzatán folytatják az ismerkedést, amely igen gyakran házassággal végződik. Nem ritka eset, hogy az anyakönyvvezető közreműködése nélkül közösházartásra egyesülnek. Ez az oka az itteni cseléd miszeriának. Ha nem tetszik a felnőtt lányoknak a szolgálat, vadházasságra lépnek. És ez annyira megszokott dolog, hogy nem is gondolnak hátrányos következményeire. A családtag és közérkölciség követelményeire való tekintettel a munkaadó nagy bányavállalatok a saját hatáskörükben a legmesszebbmenő akadályokat gördítik a vadházasságok ellen, de elvégre is nem képesek meggátolni.

Fizetésekor látja az ember, hogy nemcsak az ország, de a kontinens több részéből özönlik ide a munkás elem. Annifyéle népviselet, tájszólás és idegen nyelv aligha látható és hallható az országban, mint Petrozsényben fizetésekor.

Ezt az érdekes képet egy rövid cikk keretében megközelítőleg vázolni sem lehet.

Phönix Biztosító Társaság :: kerületi főügynöksége

PETROZSÉNY, iroda az ipartestület mellett Krausz József házában.

Biztosításokat köt az ember életére, tűz, baleset, jégkár, valamint betörés ellen.

Felvilágosítással a főügynökség szívesen szolgál, hol a díj-fizetések is eszközöltenek.

ember volt, Jován Nikodémmel fogadott kvártélyt. A pályások gyakran szoktak rendezni otthonukban pálincásteket, melyeken a sárga földig isszák magukat. A múlt éten is így történt. A két jó cimborá azonban hevesen összekülönbözött egymással, minek az lett a vége, hogy Jován János egy késsel hátbaszurta Nikodém Györgyöt. Nikodémmak a szurás után még volt annyi ereje, hogy akasába futott, miközben azt kiáltotta a felelőségének: — Add ide a fejszét, hadd üssem agyon, mert megszurt a gazember.

A fejszét azonban nem tudta kezébe fogni, mert a következő pillanatban összeset és meghalt. A megírt boncolás szerint, melyet Majlánd dr., Jakab István vizsgálóbíró és Török Ákos ügyész jelenlétében végzett, a kés a tüdőt és egy véretert ért, minek következtében elvérzés állott be, Jován Jánost letartóztatták és beszálították a dévai kir. ügyészség fogházában.

— **A vasbeton-híd** Petrozsény központján, melyet a Kossuth Lajos-utcában az ideiglenes Malea-híd helyett épített a kereskedelemügyi miniszterium a szurduki nemzetközi államuton, már közel van a befejezéshez. Az alpmunkálatok már készen vannak s a felsőszereket tervezetszerint egy hónap alatt szintén elkészül. Ez a híd nemcsak régóta érzett szükségét elégíti ki, de Petrozsény központjának is diszére válik.

— **Kétemeletes bérház** Petrozsényben. A folyamatban lévő nagyarányú építkezések reményt nyújtanak arra, hogy Petrozsényben mielőbb megszűnik a lakásnizéria s csökken a lakásdrágaság. Ez évben sok földszintes s több emeletes bérház épült, vagy építés alatt van. A petrozsényi róm. kath. hitközség egyik emeletes bérháza már elkészült s mellette a Vasut-utca szögletén a Petrozsényben első kétemeletes bérház is már tető alatt van. Még el sem készült, máris minden lakás és üzlethelyiség ki van adva, még pedig jó drágán. Nem csoda, mikor a lakástkeresők egymásra licitálnak már az építés megkezdése előtt.

— **A petrozsényi tehéncsorda** nem jár többé a főutcán. Ideje volt már, hogy a közönség személybiztonságát veszélyeztető s a forgalmat akadályozó mucsai állapot megszüntessék. Több ízben kifejezést adtunk a közönség indokolt panaszának, amely immár orvosolva van.

— **A vízhiány**, dacára a beállott esőzésnek, még folyton érezhető Petrozsényben. Valóságos ostrom folyik az ivóvízért, melyet pénzért is alig lehet kapni. Szokatlan, hogy egyesek pénzért engednek kutjukból vizet hordatni. De sokan még így sem kapnak. A bányának minden utcájában van legalább egy-egy szivattyú kutja. Onnan ellátták magukat ivóvízzel azok is, akik nem tartoznak a bányakötelékébe. A hosszas szárazság alatt azonban ezeknek a kutaknak a vízszolgáltatása annyira megcsappant, hogy a bányakötelékébe tartozók szükségletét is alig elégítik ki s ezért egyelőre másoknak nem engedik meg a vízfordást. Ami miatt — természetesen — sokan zugolódnak. Ezen mizerián csak a községi vízvezeték segítene, amely már tervezve is van, de a megvalósítást a pénzhiány késlelteti.

— **A dögterek használatára vonatkozólag** a földmívelési miniszter felmerült esetből folyólag további megfelelő eljárás végett értesíti a törvényhatóságokat, hogy a használatban levő, valamint a már felhagyott dögtereket legeltetésre, valamint ezek növénytermesztésére akár friss, akár pedig száraz állapotban almózásra és takarmányozásra használni tilos és hogy a felhagyott dögterek területe csakis befásítás útján hasznosítható. — Ezen tilalom megszegését az 1879. évi XL. t.-c. 1. §-a alapján kihágásnak minősíti, amely kihágás 200 koronáig terjedhető és az 1901. évi XX. t.-c. 23. §-ában megjelölt célokra fordítandó pénzbüntetéssel, behajthatatlanság esetén megfelelő elzárással büntetendő.

— **Csekély sulyu accumulator.** Évekkel ezelőtt nagy port vert fel az Amerikából eredt hír, hogy Edison Alva Tamásnak sikerült a csekélysulyu áramgyűjtő accumulator feltalálása. Ezt a többször fel-felújuló hírt azonban megcáfolta a valóság. Most ebben az accumulator-ügyben ismét új s biztató hír kelt szárnyra, amelyből az alábbi részletet közlik: Edison a legközelebbi multban egy újságíró előtt úgy nyilatkozott, hogy a lovak, mint igavonó állatok, végkép letűnnek a mindennapi élet színpadáról; az utcákon ezután csakak villamos erőből hajtott járműveket látunk majd. A villamos accumulator az automobílok benzinmotorát is végkép kiszorítja. Egy-egy telep több elemből áll s mindegyik elem 6—9 kilógramm sulyu, de egy 9 kilógramm sulyu elem erejével egy tonna sulyu terhet New-Yorkból Bostonba szállítani csak egy harmadrésznyi időbe kerül, mint hogyha hat ló erejét használnánk fel ugyanezen teher továbbítására. Lelki szemeimmel szinte látni vélem, — mondta Edison, — hogy alig néhány év múlva min-

den automobil az újfajta accumulatorral lesz felszerelve, amely minden járműre egyformán alkalmas. Egy-egy telep átlag négy évig használható és megtöltése a leg-egyszerűbb eljárást igényli; mintha csak a kerékpár gumipántját töltenék meg levegővel. Mindössze épen ehhez a kis légszivattyúhoz hasonló speciális eszköznek kell a zsebben lenni, amelyet a legközelebb eső villamos vezetékre alkalmazva, működésbe hozhatunk. Egy szempillantás alatt készen áll az újratöltött telep. Mindezt pedig megjegyzés nélkül regisztráljuk, mert ha a fentiekhez hasonlólt már többször olvastunk is, egy Edison-ban bizni nem vakság.

— **Az állatok és a zene.** Hogy az állatok nem érzéketlenek a zene iránt, az közismert dolog s kivált az ebnek némely hang iránti ellenszenv és a lónak a zene iránti rokonszenv ismeretes. Am mégis »amerikai izü« a következő közlés: A newyorki zoológiai kert hangversenymestere a kertben hangversenyt rendezett. Hatvan emberből álló zenekart állított fel s e körül körben felállította az állatok ketrezeit. Most — mint az amerikai lapok írják — bebizonyosodott, hogy nemcsak a kigyók, hanem az emlős vadállatok is határozott vonzódást éreznek a zene iránt. Amikor az »On the road of Mondalay« című indulót huzták, vastag köncseppet hullatott Bazil, az elefánt, két oroszlan pedig, amely azzal volt elfoglalva, hogy ebédjét fogyasztotta, otthagytta a husporciót és fület hegyezve figyelt a hangokra, a tigrisek, farkasok behuny szemmel élvezték a zenét. A medvék s rokáik pedig határozottan ütemszerűen forgolódtak. A Strauss-valcer álmosító hatással volt a vadakra, amelyek aztán Chopin gyászindulójára mind fájdalmas üvöltésben törtek ki.

861—1909. sz. végreh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102., illetőleg az 1908. évi XLI. t.-c. 19. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a brassói kir. járásbírósnak 1909. évi 4560. számú végzése következtében Dr. Popu Viktor ügyvéd által képviselt Magy. Ált. Hitelbank brassói fiók végrehajtó javára Janka Nikulaje I. Florea ellen 152 kor. s jár. erejéig 1909. évi május hó 21-én foganatossított biztosítási kielégítési végrehajtás után lefoglalt és 400 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: egy üsző és faépületek nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a puji kir. járásbírósnak 1909-ik évi V. 1233. számú végzése folytán 152 korona tökékövetelés, ennek 1909. évi január hó 1. napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 96 kor. 94 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig, Zs.-Korojesd községben végreh. szenvedő lakásán és később A.-B.-Iszkronyban leendő megtartására 1909. évi augusztus hó 18-ik napjának délelőtti fél 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Puj, 1909. évi július hó 29. napján.

Bíró János
kir. bir. végrehajtó.

1210—1909. sz. vht.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102., illetőleg az 1908. évi XLI. t.-c. 19. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a brassói törv. 5797 és a puji kir. járásbírósnak 1909. évi Sp. II. 333. számú végzése következtében Dr. Popu Viktor ügyvéd által képviselt Magyar Általános Hitelbank és Gábor Sándor javára 1038 kor. s jár. erejéig 1909. évi július hó 8-án foganatossított kielégítési végrehajtás után felülfoglalt és 4700 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: egyezer hatszáz köbméter hosszú tűzifa és fából épült istálló nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a puji kir. járásbírósnak 1909-ik évi V. 1563. Sp. II. 333. számú végzése folytán 1038 kor. tökékövetelés ennek 1909. évi február 20. napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 250 kor. 99 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig, F.-Barbatyén községben végrehajtást szenvedő erdőségében leendő megtartására 1909. évi augusztus hó 24-ik napjának délelőtti 8 órája határidőül

kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Puj, 1909. évi július hó 31. napján.

Bíró János
kir. bir. végrehajtó.

918/1909 végreh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102., illetőleg az 1908. évi XLI. t.-c. 19. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a máramaroszi kir. járásbírósnak 1909. évi Sp. II. 342/3. számú végzése következtében dr. Mihályka György ügyvéd által képviselt Lifyonecz Miklósné javára 678 kor. s jár. erejéig 1909. évi július hó 5-én foganatossított kielégítési végrehajtás után felülfoglalt és 2096 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: házbutorok, zongora stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a puji kir. járásbírósnak 1909-ik évi V. 1162. számú végzése folytán 678 kor. tökékövetelés, ennek 1906. évi február hó 21. napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 115 koronában bíróilag már megállapított költségek erejéig, Lupény községben végrehajtást szenvedő lakásán leendő megtartására 1909. évi augusztus hó 18-ik napjának délutáni 7 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Puj, 1909. évi július hó 29. napján.

Bíró János kir. bir. végrehajtó.

Magy. kir. államvasutak Üzletvezetősége Arad.

25959—909. sz.

Hirdetmény.

Értesítjük a t. közönséget, hogy az áruforgalom akadálytalan lebonyolítása érdekében a Petrozsény és Vulkán állomásokon fel és leadásra kerülő összes szállímanyak után a díjszabályszerűleg esedékes fekbérletet, a díjszabás I. rész B./szakas J.—XI. fejezetében megállapított összegnek kétszeresére emeljük fel.

Az Üzletszabályzat 69. §. 7. bekezdésében, valamint kereskedelemügyi magyar királyi miniszter urnak f. é. július hó 17-én kelt 56755/III—V. számú rendeletében gyökerező ezen intézkedésünk folyó évi augusztus 20-án lép életbe.

Kelt Arad, 1909. augusztus hó.

ÜZLETVEZETŐSÉG.

KIADÓ LAKÁS. A Malea-utcában özv Szlávik Károlynénál az első utcai lakás kiadó f. évi augusztus 15-ekétől. 2

TÜZIFA
téglaégetéshez
== ELADÓ ==
PESTHY MIHÁLY
== KOSSUTH LAJOS-UTCA ==
SÓS WEISZ-FÉLE HÁZBAN.

Uj üzlet.

Petrozsény és vidéke nagyérdemű közönségnek b. tudomására hozom, hogy Petrozsényben Kossuth Lajos-utcában a Lukács Demeter-féle házban :: :: .. órás-, ékszerész- és látszerészi üzletet nyitottam. **FELDMANN JÓZSEF.**

KATONA SÁNDOR építési irodája Petrozsény Templom-utca a volt Stern-féle házban. Készít: terveket, költségvetéseket és ingatlan becsléseket jutányos árban. Teljesít: építés vezetést és ellenőrzést megegyezés szerint. 5

ELADÓ HÁZTELKEK. A petrillai-ut mellett levő kaszálót baloldalt Kailing házzal szemben kisebb nagyobb (összesen 17 drb) parcellára osztva eladóm. — Venni szándékozők forduljanak *Peck Fülöp* tulajdonoshoz, ahol a terület térképe már felosztva megtekinthető. 3

KÖNYVELŐI ÁLLÁS. Az újonnan megnyitandó **Sternlicht Manó**-féle butor-és varró-gépzületben egy 4 polgári osztályt végzett szép írással bíró kisasszony felvétetik. — Jelentkezés az »Emke«-szállodában. 3

ELADÓ HÁZ. Vulkánban a főutcán 2 üzlethelyiséggel bíró ház, 2 szoba, konyha és hozzá tartozó mellék épületekkel együtt örök áron eladó. **Borsos Antal** Vulkán.

HÁZVEZETŐNŐI ÁLLÁST keres egy intelligens özvegy uri nő. Cim: a Kiadóhivatalban. 1—3

KÁPOSZTA
e hónapban való szállításra kapható:
BAÁR SÁNDORNÁL
LAPUSNYAKON. U. p. H.-DOBRA.

Kiadó üzlethelyiség!

Aninoszán a főtéren a legnagyobb forgalmi helyen 2 üzlethelyiség lakással együtt kiadó. Fűszeresek kivételével, kibérelni óhajtok forduljanak a tulajdonosnál.

1—4

Huszerl Arthur Aninoszán.

Van szerencsém Petrozsény és vidéke n. é. közönségének b. tudomására hozni, hogy Petrozsényben a Barcsay-féle, jelenleg a község tulajdonát képező házban

FÉRFISZABÓ

üzletet nyitottam s abban az előnyös helyzetben vagyok, hogy személyes és készpénzzel történt bevásárlásaim folytán a legjutányosabb áron eleget tehetek a megrendeléseknek.

Raktáron tartok legfinomabb angol és hazai gyártmányú szöveteket nagyválasztékban s a legmesszebbmenő igényeket kielégítő, kifogástalan szabás és munkáról kezkeskedve legfőbb törekvésem leendő a tisztelettel kért pártolást megszerezni és biztosítani. Javításokat és

vasalásokat elfogadok. ::

:: Tisztelettel: ::

Kotzander Ábel

:: férfiszabó. ::

2

12

T. c.

Petrozsényben felállított fiókéntézetünk működését megkezdvén, tisztelettel tudatjuk, hogy fiókéntézetünk dévai főintézetünk által kultivált valamennyi üzletágot szintén fölveszi működési körébe, nevezetesen: leszámítol váltókat, kölcsönöket ad részlet-törlesztésre váltók, vagy adóslevelek ellenében, törlesztési kölcsönöket ad 10—50 évig tartó lejárat mellett. Értékpapírokra előleget nyújt, állampapírok szelvényeit beváltja. Elfogad betéteket betétkönyvre, vagy folyószámlára a legelőnyösebb feltételek mellett. Bank- és kölcsönügyekben felvilágosítással készséggel szolgál petrozsényi fiókéntézetünk vezetősége.

Dévai Takarékpénztár Részvénytársaság.

11—13

!! Legolcsóbb beszerzési forrás !!

ÜVEG- és PORCELLÁN-ÜZLET

.. PETROZSÉNYBEN. ..

Van szerencsém a nagyérdemű vevő közönség tudomására hozni, hogy a

Goldstein Albert-féle üveg- és porcellán-üzletet

átvettem, egyszersmind áthelyeztem a **Gross Herman**-féle házba. Nagy raktáron van porcellán, evő, kávé és tea készletekben, valamint alpacca és chinai ezüst dolgokban. Elvállalok épület üvegezést és olcsó képkeretezést, minden kivitelben. A nagyérdemű vevő közönség szíves pártfogását kérve teljes tisztelettel:

10—10

WINKLER SIMON.

!! Szolid és pontos kiszolgálás !!

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a n. é közönséget tisztelettel értesíteni, hogy ..

folyó hó 15-ével

VULKÁNBAN

a központi kávéház és vendéglőt

átvettem. — Főtörökvésem leendő a

NYOMATOTT FIGULI ANTAL GYORSSAJTÓJÁN PETROZSÉNY.

legizletesebb ételekkel, legjobb kőbányai sörrel s a termelőktől direkt beszerzett borok s palack borokkal kiszolgáltatni.

Abonensenket mérsékelt árakon elfogadok.

A mélyen tisztelt közönség jóindulatu támogatást kérve,

kiváló tisztelettel

Wolf Mihály.

1—3

ROPS

biztonsági gyors-főző. Tűzveszély kizárva.

.. Ha felborul, elalszik. ..

Szesz ki nem folyhat.

Szeszfogyasztásban igen takarékos.

Kapható minden jobb vasáru és háztartási cikketek árúító üzletekben.

Ha valahol nem kapható, szíveskedjenek hozzánk fordulni.

Képes prospectus ingyen és bérmentve.

ROPS Fémáru Részv.-Társ.

BUDAPEST, U. Külső-Váci-út 74/59.

Helybeli elárúító:

Grosz Hermann.